

Бартломейчик Ганна (*Hanna Bartłomiejczyk*)
Гданський Університет (Uniwersytet Gdański),
Філологічне відділення,
(Wydział Filologiczny, Amerykanistyka),
м. Гданськ, Польща

СУПЕРЕЧНІСТЬ МІЖ ВИВЧЕННЯМ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ ТА ВИКЛИКАМИ ЧАСУ

Наразі як ніколи гостро постає й різнобічно проявляється проблема підвищення якості освіти. Причини цієї проблеми загальновідомі й носять, насамперед, цивілізаційний характер. До основних цивілізаційних викликів відносять такі:

- глобалізація,
- інноваційний розвиток,
- демократизація та гуманізація суспільств,
- розвиток інформаційно-комунікативних технологій.

Останній процес спричинив формування нового цивілізаційного феномену — мережевого суспільства, тобто утворення й поширення у віртуальному просторі наукових, навчальних, творчих об'єднань, що в такий спосіб досягають високої ефективності в спільній діяльності.

Зростання швидкості обсягу обміну інформацією відкрило широкі можливості для освіти та розвитку науки, для впровадження інноваційних технологій у всіх сферах людської життєдіяльності, тобто для підвищення економічного та соціального розвитку.

Наука та освіта забезпечують цінності та життєздатність суспільства. Як правило, країни з розвинутою системою освіти та науки мають розвинуту економіку та високий рівень добробуту населення. Сучасна наука та освіта як провідні сфери людської діяльності потребують оперативної, повної та достовірної інформації, остання наразі активно трансформується в електронну.

Сучасна наукова інформація стає оперативною, доступною завдяки електронному формату та інтернету.

Першою і однією з найавторитетніших наукометричних баз світу є Web of Science, яку представляє медіакомпанія Thomson Reuters (США). Наступними не менш відомими в науковому світі є бази даних від компанії EBSCO (США).

«Роль англійської мови у сучасному світі позначається, у тому числі, і на зростанні кількості наукових публікацій англійською мовою, яка вже декілька десятиріч поспіль має статус міжнародної мови науки» [1, 327]. Праці низки вчених: Й. Гальтунг (Galtung J.), Дж. Гіндс (Hinds J.), Т. Дейк (Dijk T.), Р. Каплан (Kaplan R.), У. Коннор (Connor U.), А. Масуда (Matsuda A.), Н. Алефіренко, І. Голубовська, І. Корольов, М. Макаров, В. Красних присвячені розгляду дискурсивних стандартів сучасної англійської мови науки.

Однак, виникає питання, який із стандартів англійської мови слід використовувати задля написання наукових праць, призначених для друку в закордонних та вітчизняних наукових фахових виданнях.

У процесі вивчення англійської мови в сучасних університетах обов'язково слід звертати увагу на універсальні стандарти англо-американського наукового дискурсу, «позаяк переважна більшість видавництв у світі є британо-американськими, або такими, що орієнтуються на зазначені стандарти... термін «англомовний науковий дискурс» є ширшим за «англо-американський науковий дискурс», адже останній стосується англійської мови її носіїв, а перший – так званої міжнародної англійської «інтермови», якою послуговуються як носії, так і не носії англійської мови» [1, 327].

На сьогодні представниками різних країн утворено власні культурно специфічні моделі наукового дискурсу із огляду на полікультурність світової наукової спільноти. Коли вчені, для яких англійська мова не є рідною, надсилають статті до англо-американських наукових видавництв, праці цих науковців, часом відхиляються від публікації. Адже від авторів вимагають переробити статті чи монографії здебільшого не через проблеми зі змістом, а через певні мовні та структурно-риторичні невідповідності англо-американським дискурсивним стандартам. Так, «звичайна для англо-американських наукових текстів лінеарність (симетричність, інтеграція даних з обов'язковими поясненнями, ключові дефініції на початку тексту, наявність різноманітних структурних маркерів) є незвичною для німецькомовних наукових текстів, характерною ознакою яких є дигресивність – циклічність, повтори тощо» [1, 328].

Враховуючи, виклики часу щодо дискурсивних стандартів сучасної писемної англійської мови науки, зокрема наукової статті, як утілення англо-американського інтелектуального стилю, слід звертати увагу студентів на зміст та значення цього терміну при вивченні англійської мови в сучасних університетах.

Експертиза навчальних планів з вивчення англійської мови, особливо англо-американського інтелектуального стилю, студентами у ВНЗ України продемонструвала нам невідповідність цих навчально-методичних документів викликам часу. У сучасних польських ВНЗ крім вивчення англійської філології існує можливість вивчення потужного навчального напрямку «американістика» [2]. У такий спосіб університети Польщі сприяють входженню наукових доробок учених не лише в європейський, але й світовий науковий простір.

1. Ільченко О. М. Дискурсивні стандарти сучасної англійської мови науки // *Studia Linguistica: Збірник наукових праць*. - Вип. 7.- 2013. - КНУ імені Тараса Шевченка. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2013. - С. 327-337.

2. Kierunki studiów i specjalności na Wydziale Filologicznym. [Електронний ресурс] // Wydział Filologiczny Uniwersytetu Gdańskiego. – Режим доступу http://fil.ug.edu.pl/oferta_ksztalcenia/specjalnosci. - Назва з екрана.